

Felértékelődött a távmunka a Covid19 árnyékában

A járvány hatására megváltozott munkaerőpiaci helyzetben megnőtt a távmunka, illetve home office jelentősége. 2020 tavaszán megugrott az ily módon dolgozók száma, foglalkoztatottakon belüli arányuk a májusi csúcs alkalmával 17%-ot ért el. Bár a járvány második hulláma nem eredményezett a tavaszihoz hasonló mértékű kiugrást, idén februárban arányuk az egy évvel korábbinak közel ötszöröse volt.

A távmunkában vagy home office-ban dolgozók aránya májusban érte el a csúcsát

2020 tavaszán az új típusú koronavírus okozta járvány és az ennek hatására bevezetett korlátozások gyors reakcióra kényszerítették a munkáltatókat. A gazdasági folyamatok minél zavartalanabb működése érdekében egyre több munkáltató tette lehetővé az otthoni munkavégzést.

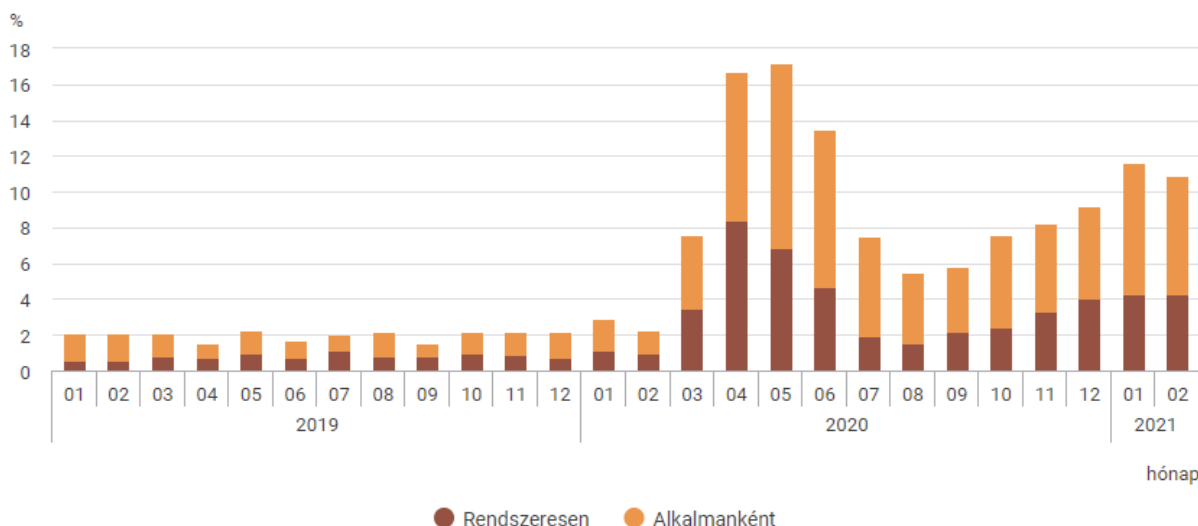
Az otthonról dolgozók jelentős részét azok tették ki, akik internetkapcsolaton alapuló távmunka vagy home office keretében végezték munkájukat. Számuk a járvány megjelenésekor ugrásszerűen megnőtt: a 2020. februárig még 100 ezer körüli létszám már márciusban több mint háromszorosára duzzadt, majd májusban érte el a csúcsát, amikor közel 760 ezer főt, a foglalkoztatottak 17%-át érintette. A II. negyedévben az egy évvel korábban mért arány több mint nyolcszorosára ugrott, de még a III. negyedévben is több mint háromszorosa volt az előző évinek, annak ellenére, hogy a korlátozások feloldása után ekkorra már többen visszatértek munkahelyükre.

Októbertől, a járvány második hullámával ismét egyre gyakoribbá vált az otthoni munkavégzés. Az enyhébb, illetve más jellegű korlátozások azonban nem eredményeztek a tavaszihoz hasonló mértékű kiugrást. **Összességében, miközben a járvány hullámaihoz igazodva a távmunkában vagy home office keretében dolgozók aránya folyamatosan változott, 2020 egészére nézve 8,6%-ot tett ki, ami háromszorosa volt a megelőző tíz év 2,9%-os átlagának.**

2021 elején, a második hullám idején, de már a harmadik hullám fenyegetésében tovább bővült az otthoni munkavégzés. A távmunka, illetve a home office februárban 482 ezer főt, a foglalkoztatottak 11%-át érintette, csaknem ötször annyit, mint egy évvel korábban.

1. ábra

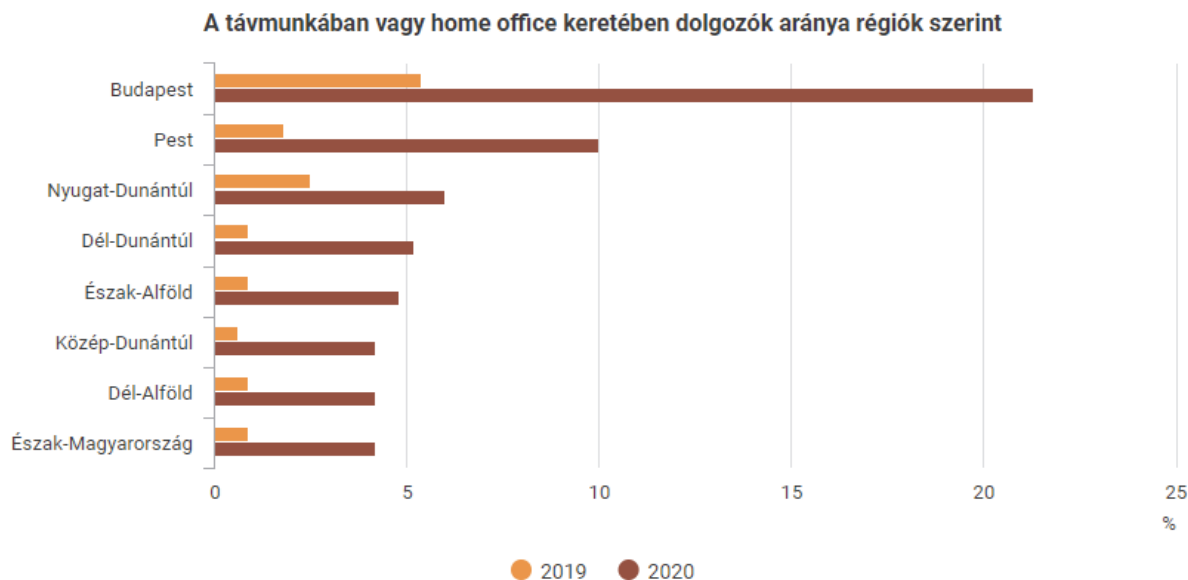
A távmunkában vagy home office keretében dolgozók arányának havi alakulása

Jelentősek a területi különbségek

A távmunkában vagy home office keretében dolgozók közel kétharmada a központi régiókban él, 2020-ban Budapesten minden ötödik, Pest megyében minden tizedik foglalkoztatott dolgozott ily módon. Arányuk Észak-Magyarországon, a Dél-Alföldön és a Közép-Dunántúlon volt a legalacsonyabb, egyaránt 4,2%.

2. ábra

Döntő többségük felsőfokú végzettséggel rendelkezett

A távmunkában vagy home office-ban dolgozók között felülreprezentáltak a nők, a 25–44 évesek és a városban élők: az előbbi két kategóriában minden tizedik, az utóbbiban – a fővárost is beleszámítva – minden kilencedik foglalkoztatott volt érintett. **Döntő többségük (77%-uk) felsőfokú végzettséggel rendelkezett,** az érettségizettek aránya 21%, a szakmunkás, szakiskolai bizonyítvánnyal rendelkezőké és a legfeljebb alacsonyfokú végzettséggel rendelkezőké pedig elenyésző (1,6, illetve 0,4%) volt. A digitális oktatásra való áttérés miatt az otthoni munkavégzés nagyobb arányban érinti azokat, akik 15 éven aluli gyermeket nevelnek.

A távmunkában vagy home office keretében dolgozók döntő többsége, 83%-a az alkalmazottak közül került ki. A foglalkoztatásban betöltött súlyukhoz viszonyítva azonban a nem alkalmazotti jogviszonyban állók – egyéni vállalkozók, társas vállalkozás vagy szövetkezet tagjai, illetve segítő családtagok – voltak felülreprezentáltak.

Elsősorban a szellemi foglalkozásúak munkája végezhető távmunka vagy home office keretében, körükben 2019 és 2020 között az arány 4,2%-ról 18%-ra nőtt. Az átlagosnál nagyobb arányban éltek ezzel a lehetőséggel az 50 főnél nagyobb telephelyek és az állami tulajdonú munkahelyek dolgozói (10, illetve 11%).

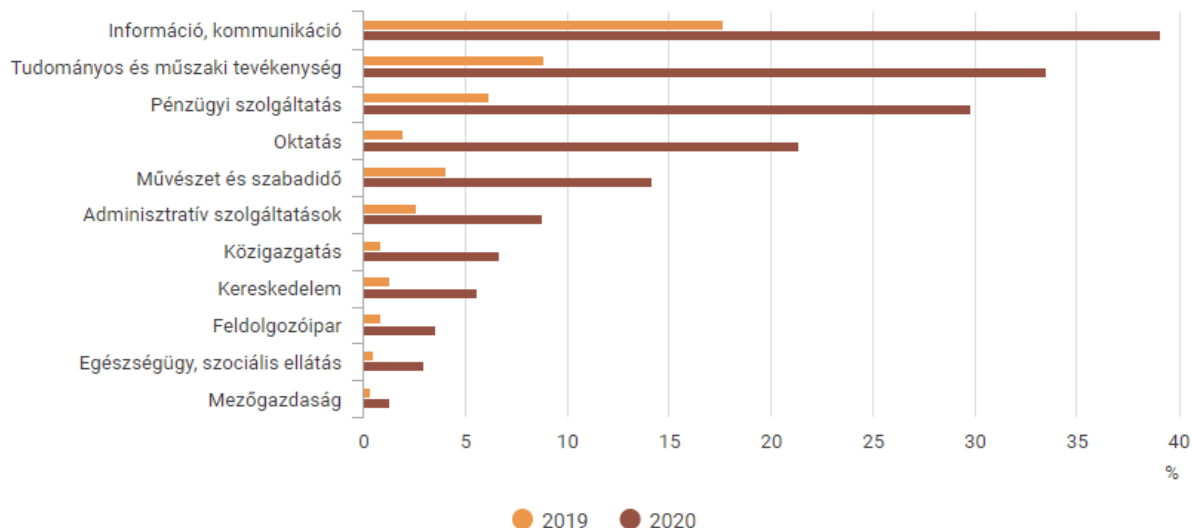
A munkáltató főtevékenysége alapvetően behatárolja az otthoni munkavégzést

Az egyes nemzetgazdasági ágakban foglalkoztatottak között igen nagyok a különbségek. 2020 egészére nézve az információ, kommunikáció (39%), a tudományos és műszaki tevékenység (33%), a pénzügyi szolgáltatás (30%) és az oktatás területén (21%) volt kiemelkedő a

táv munkában vagy home office keretében dolgozók aránya, míg a mezőgazdaságban és az egészségügy, szociális ellátásban – az e területek természetéből fakadóan – alig fordult elő.

3. ábra

A távmunkában vagy home office keretében dolgozók aránya egyes nemzetgazdasági ágakban

Az otthoni munkavégzés a járvány során a megváltozott munkaerőpiaci helyzet kezelésének egyik leggyakrabban alkalmazott módszerévé vált, ezért a korábbiaknál szélesebb körben való elterjedése vélhetően a jövő munkaerőpiaci folyamataira is hatással lesz. Mindez a járvány harmadik hullámának idején fokozottan igaz, mivel egyrészt elősegíti a gazdaság viszonylag zavartalan működését, másrészt csökkenti a társas érintkezések számát, ami a járvány visszaszorításában kiemelten fontos.

További adatok, információk

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu